

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/78/2017
Identifikačné číslo spisu: 8015200013
Dátum vydania rozhodnutia: 31.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8015200013.3

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančenika, v právnej veci navrhovateľa: U. T., bytom Z. XXXX/XX, M., zastúpeného: Mgr. Tomáš Adamec, advokát so sídlom Advokátskej kancelárie Levočská ulica č. 3, Spišská Nová Ves, proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. mája 2017, č. k. 2Sd/2/2015-65, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. mája 2017, č. k. 2Sd/2/2015-65 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 12.05.2017, č. k. 2Sd/2/2015-65, potvrdil rozhodnutie odporkyne zo dňa 25.11.2014, č. XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa zamietla navrhovateľovu žiadosť z 22.07.2013 o priznanie starobného dôchodku od 11.02.2012, podľa § 65 a § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) a podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“) z dôvodu, že nespĺnil podmienku 25 rokov zamestnania. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd postupujúc v intenciách uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.02.2017, č. k. 9So/150/2015-52 dospel k názoru, že rozhodnutie odporkyne je súladné so zákonom. Mal preukázané, že navrhovateľ žiadosťou z 22.07.2013 požiadal o priznanie starobného dôchodku od 11.02.2012. Navrhovateľovi bol priznaný príspevok za službu, v ktorom mu bola zhodnotená doba 23 rokov a 254 dní, pričom bol príspevok za službu priznaný za 20 rokov služby a vo všeobecnom systéme navrhovateľ získal 3 roky a 254 dní dôchodkového poistenia, spolu 23 rokov a 254 dní. Vzhľadom na to, že poistné za obdobie výkonu samostatnej zárobkovej činnosti od 01.07.2003 do 06.11.2003 navrhovateľ zaplatil až 22.07.2013, ku dňu zaplataenia dlžnej

sumy, teda k 22.07.2013 získal na účely dôchodkového poistenia celkovo 24 rokov a 18 dní. Na základe týchto skutočností mal krajský súd za preukázané, že navrhovateľ nezískal potrebných 25 rokov v zmysle ustanovení § 65 a § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a § 21 zákona č. 100/1988 Zb., preto rozhodnutie odporkyne potvrdil ako zákonný.

Rozsudok krajského súdu napadol včas podaným odvolaním navrhovateľ. Namietal nesprávnosť právneho názoru krajského súdu, pričom zopakoval námietky už od počiatku uvádzané aj pred správnymi orgánmi. Poukázal na to, že v zmysle § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. poistenc má nárok na starobný dôchodok ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek; s poukazom na ustanovenie § 274 ods. 1 tohto citovaného zákona sa nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie zachovávajú, a teda sa zachováva nárok na priznanie starobného dôchodku dovŕšením nižšieho veku, a to buď 55 alebo 58 rokov podľa § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. za predpokladu splnenia podmienky získania aspoň 20, resp. 25 rokov zamestnania v I. pracovnej kategórii, alebo 56 až 59 rokov podľa § 174 zákona č. 100/1988 Zb. v závislosti od rokov zamestnania v I. alebo II. pracovnej kategórii. V zmysle § 14 ods. 1, ods. 2 písm. a/ až h/, § 21 ods. 1 písm. c/, § 132 ods. 1 písm. a/, b/, § 174 ods. 1, 2 a § 175 zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 274 ods. 1, 2 zákona č. 461/2003 Z. z. majú poistenci z dôvodu odpracovania najmenej 25 rokov a 20 rokov v 1. alebo 2. kategórii funkcií právny nárok na skorší, zvýhodnený odchod do starobného dôchodku.

Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a rozhodnutie odporkyne zrušil a vrátil jej vec na ďalšie konanie.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Keďže konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne začalo pred 01.07.2016, vzťahuje sa naň zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v medziach odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja OSP a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Pri vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, najvyšší súd s prihliadnutím na § 219 ods. 2 OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a iba na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvedie argumentáciu k odvolacím dôvodom.

Z osobného listu dôchodkového poistenia aj odvolací súd v zhode s krajským súdom či odporkyňou mal skutkové okolnosti, že navrhovateľ ku dňu 11.02.2012, teda ku dňu od ktorého žiadal starobný dôchodok priznať, preukázané, že nezískal potrebnú dobu poistenia (zamestnania), vyžadovanú ustanoveniami § 21 ods. 1 a § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. (rovnako aj ustanovením § 174 ods. 1 tohto zákona) v celkovom rozsahu minimálne 25 rokov, ale iba 23 rokov a po zaplatení poistného za obdobie poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby dňom 22.07.2013 získal k tomuto dňu iba 24 rokov a 18 dní obdobia dôchodkového poistenia. Z potvrdenia Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia č. XXXXXXXXXXXXXXX z 05.11.2013 vyplýva, že navrhovateľ získal a na určenie sumy príspevku za službu mu bola zhodnotená doba 20 skončených rokov (od 29.08.1975 do 30.09.1995) a vo všeobecnom systéme mu boli hodnotené obdobia v rozsahu 3 rokov a 254 dní, resp. 4 rokov a 18 dní.

Poistenc má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak (§ 65

ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú. V zmysle citovaného ustanovenia je potrebné dôchodkový vek posudzovať aj podľa ustanovení predchádzajúceho právneho predpisu o sociálnom zabezpečení, v danom prípade podľa zákona č. 100/1988 Zb..

Podľa § 21 ods. 1 písm. c/ zákona č. 100/1988 Zb. občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.

Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 01. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b/ až h/.

Podľa § 129 zákona č. 100/1988 Zb. pre vojakov z povolania a vojakov, ktorí sú počas činnnej služby hmotne zabezpečení ako vojaci z povolania, pre príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti, príslušníkov zborov nápravnej výchovy a občanov, ktorí boli týmito vojakmi alebo príslušníkmi a splnili podmienku nároku na dôchodok podľa tejto časti (ďalej len „vojaci povolania“), platia ostatné ustanovenia tohto zákona, pokiaľ sa v tejto časti neustanovuje inak.

Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň:

- a) 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií,
- b) 57 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu v ostatných prípadoch.

Vznik nároku na starobný dôchodok pred dosiahnutím veku 62 rokov je v ustanoveniach § 21 ods. 1 a § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. podmienený nielen dobou trvania zamestnania v I. a II. pracovnej kategórii, resp. v 1. a 2. kategórii funkcií, ale aj splnením podmienky získania aspoň 25 rokov zamestnania. Tieto podmienky sú kumulatívne. Keďže navrhovateľ nezískal 25 rokov zamestnania, preto nespĺnil ani podmienku na zníženie dôchodkového veku podľa § 21 a § 132 zákona č. 100/1988 Zb. v spojení s § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.. Správne uviedla odporkyňa, že navrhovateľ dôchodkový vek 62 rokov dovŕši až 11.02.2019, preto nespĺnil ani podmienky nároku na starobný dôchodok podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z..

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za súladné so zákonom, a preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP v spojení s § 219 OSP.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 250l ods. 2 OSP v spojení s § 250k ods.1 a § 224 ods. 1 OSP a navrhovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože v tomto konaní nebol úspešný a odporkyni trovy konania nepatria zo zákona.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.